

7. Мельгунов С.П. Студенческие организации в 80-90-х гг. в Московском университете (По архивным данным) / С.П. Мельгунов. – М. : Свободная Россия, 1908. – 103 с.

8. Сорока-Росинский В.Н. Национальное и героическое в воспитании / В.Н. Сорока-Росинский // Народное образование. – 1989. – № 3. – С. 121–126.

Анна Теремецька

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

Однією з найголовніших передумов забезпечення успішності навчання є застосування в навчальному процесі нових методів подачі інформації. Кожен учень по різному засвоює нові знання. Використовуючи комп'ютерні технології набагато простіше знайти індивідуальний підхід до кожного з учнів. Поєднуючи сучасні інформаційні технології з традиційними методами навчання можна краще оцінити знання та здібності учня, організувати навчальний процес так, щоб дитина зацікавлено працювала на уроці, бачила результати роботи та могла об'єктивно себе оцінити.

Будь-яка педагогічна технологія – це інформаційна технологія, оскільки основу технологічного процесу навчання складає отримання і перетворення інформації. Більш вдалим терміном для технологій навчання, що використовують комп'ютер, є комп'ютерна технологія. Комп'ютерні (нові інформаційні) технології навчання – це процес підготовки і передачі інформації тим, хто навчається, засобом здійснення яких є комп'ютер. При підготовці до уроку з використанням ІКТ вчитель не повинен забувати, що це УРОК, а значить складає план уроку, виходячи з його цілей. При відборі навчального матеріалу він повинен дотримуватися основних дидактичних принципів: систематичності та послідовності, доступності, диференційованого підходу, науковості та ін. При цьому комп'ютер не замінює вчителя, а тільки доповнює його [2].

ІКТ використовують на всіх уроках та позаурочних заходах для забезпечення нових шляхів подачі інформації та втілення власних ідей і проектів для викладання та вивчення нової інформації. Не винятком є і урок трудового навчання, на якому такий засіб викладання інформації є просто необхідним.

Р. Гуревич у своїй праці «Чи потрібен комп'ютер на уроках трудового навчання» зазначав, що у трудовому навчанні питання використання комп'ютерної техніки в цьому напрямі майже зовсім не розкриті. У цьому плані в нашій країні трудове навчання залишається як би в стороні від науково-технічного прогресу, тоді як основою означеного предмету є вдосконалення зв'язків з іншими предметами і сучасним життям, і всі досягнення науково-технічного прогресу, в першу чергу, можуть бути відбиті, у тому числі і за допомогою комп'ютерної техніки, саме в цьому предметі. Причому це мають бути не теоретичні припущення спеціальних наук, які є предметом вивчення предметів природно-математичного циклу, а зразки практичного використання теоретичних знань у житті, побуті, техніці, технологічних процесах обробки сировини і т.д. Без цих знань випускникам школи важко орієнтуватися у майбутньому виборі професії. У наш час, коли широко упроваджуються комп'ютерні технології у всі сфери діяльності людини і все більше значення приймає комп'ютерна грамотність, особливо важливим є питання працевлаштування, де перевага віддається людям, які уміють працювати з комп'ютером [1].

Існує декілька видів застосування комп'ютера на уроках трудового навчання:

1. Інтерактивні заняття. Цей вид роботи застосовується здебільшого для вивчення нового матеріалу. Ефективність цього виду роботи значно залежить від складеної навчальної програми. У міру того, як учень навчається на занятті, комп'ютер аналізує його відповіді, і на основі цих даних визначає подальші відповідні індивідуальні

види діяльності, наприклад: допоміжна інформація в разі виникнення труднощів у розумінні матеріалу, детальніший розгляд теми, що викликала зацікавленість, або можливість повторити чи пропустити певний розділ цього заняття. Так проявляється один із найважливіших критеріїв навчальної програми: інтерактивність, що й повинно якісно відрізняти її від книжки. Водночас досвід переконує в тому, що найбільший ефект досягається тоді, коли комп'ютерний курс підтримується відповідним підручником.

2. Наступний вид застосування комп'ютера на уроках – це різноманітні комп'ютерні вправи. Цей вид діяльності спрямований на практичне застосування та засвоєння відповідних умінь і навичок на основі попередньо вивченого теоретичного матеріалу. Надзвичайно корисним є те, що вчитель або учень (залежно від навчальної ситуації) можуть вільно розширювати комплекс вправ, доповнювати його.

3. Використання мультимедійних технологій у навчанні дає змогу здійснити справжній технологічний прорив в організації і практичній реалізації навчального процесу. З'явившись спочатку як техногенне об'єднання різноманітних способів подання інформації (аудіо-, відео- та ін.), що й породило сучасну назву, поняття «мультимедіа» поступово наповнилося новим змістом саме завдяки змістовній частині додатків, а не технічних засобів, які їх реалізують. Належне програмно й технічно забезпечене використання мультимедійних програм на уроках приведе до поліпшення знань учнів, розширить їх світогляд, надасть можливість спостерігати явища та процеси, які на звичайному уроці продемонструвати неможливо.

4. Значно можуть полегшити роботу вчителя і виявити реальний рівень знань учнів тестові програми. Вони корисніше й тому, що кожний учень може самостійно перевірити свої знання та звернути увагу на недостатньо засвоєний матеріал [4].

Л. Кучмук, вчитель трудового навчання філії «Дмитрівської ЗШ І-ІІІ ст.», в своїй доповіді «Використання ІКТ на уроках трудового навчання й технологій» визначила низку переваг застосування комп'ютерних методів викладу інформації:

- 1) економія часу;
- 2) можливість багатогранної і комплексної перевірки знань учнів;
- 3) підвищення мотивації до навчання, інтересу учасників навчального процесу до уроків;
- 4) можливість учневі обирати свій темп роботи;
- 5) самостійність роботи та ін.[3].

Таким чином, використання ІКТ на уроках трудового навчання сприяє розширенню кругозору в учнів, розвитку їх творчих здібностей. Школярі ознайомлюються й активно залучаються до різних видів діяльності, навчаються використовувати різноманітні засоби праці. Для вчителя мультимедійні засоби надають нові можливості для розробки дидактичних матеріалів.

Список використаної літератури

1. *Гуревич Р.С.* Чи потрібен комп'ютер на уроках трудового навчання /Р.С. Гуревич // Трудова підготовка в закладах освіти. – 2001. – № 2.
2. *Дишлева С.* Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) та їх роль в освітньому процесі [Електронний ресурс] / Дишлева С. – Режим доступу до ресурсу: <http://ru.osvita.ua>.
3. *Кучмук Л.В.* Використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках трудового навчання та технологій [Електронний ресурс] / Людмила Василівна Кучмук. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: <https://naurok.com.ua/>.
4. *Савчук Тамара Миколаївна.* Використання ІКТ на уроках трудового навчання у початкових класах / Савчук Тамара Миколаївна, Заграйчук Людмила Миколаївна., 2014. – 31 с.